

УДК 343.2

СТРОКИ В ІНСТИТУТІ СУДИМОСТІ

А. О. Нікітіна, здобувачка Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Постановка проблеми. Кримінальне законодавство неодноразово вказує на тривалість певних правовідносин, їх визначеність часовими рамками, зумовлює настання юридичних наслідків перебігом певного проміжку в часі. Така тривалість завжди обмежена відповідними моментами – початковим і кінцевим та називається строком. Строки знайшли своє відображення в цілій низці інститутів Загальної частини Кримінального кодексу України (далі – КК), у тому числі в інституті судимості. Однак відсутність законодавчого закріплення строків у кримінальному праві викликає багато проблем у їх практичному застосуванні, теоретичному визначенні, а також у процесі обчислення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У кримінально-правовій літературі часто піднімається питання з приводу змісту, юридичної природи та сутності судимості. Однак комплексного аналізу саме строків в інституті судимості до теперішнього часу не здійснювалося. Окремо дослідженням категорії строку в праві займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як: Ж. Л. Бержель, Т. М. Вахонєва, С. В. Вишневецька, В. П. Грібанов, А. В. Жгунова, С. О. Заїка, О. В. Зайчук, В. В. Луць, О. Р. Михайленко, І. Г. Оборотов, П. М. Рабінович та ін.

Метою статті є аналіз існуючих наукових підходів, пов'язаних із питаннями застосування строків в інституті судимості, виокремлення їх основних проблем функціонування в кримінальному праві і розробка пропозицій щодо їх усунення.

Виклад основного матеріалу. Загальновідомо, що стан судимості обмежується строками: період відбування покарання та пев-

ний період після звільнення. З перебігом строків судимість погашається або ж, за наявності відповідних умов, вона може бути знята до перебігу строків погашення. Строковий характер судимості є її суттєвою ознакою. Кримінальний закон визначає, що судимість виникає з дня набрання законної сили обвинувальним вироком, а також установлює підстави її припинення: погашення та зняття (ч. 1 ст. 88 КК).

У кримінально-правовій доктрині питання про поняття судимості та її природу є дискусійним. Традиційно судимість визначають як наслідок засудження особи вироком суду до певного виду та міри кримінального покарання.

Найбільш повно та комплексно розкриває сутність судимості В. В. Голина через такі її ознаки:

- правовий стан особи, створений реалізацією кримінальної відповідальності, що стає підставою для застосування до винного передбачених законом обмежень його прав і свобод за певний перебіг часу згідно із законом;

- нерозривно пов'язана з конкретним злочином і призначеним покаранням. Немає судимості взагалі, є судимість за конкретний злочин, який вчинила особа. Отже, не може набути судимості особа, яка не вчинила злочин; не предстала перед судом; не була засуджена обвинувальним вироком до будь-якого покарання;

- тягне при умовах, передбачених законом, настання для особи, що має судимість, негативних наслідків кримінально-правового і загальноправового характеру; ці наслідки не поширюються на інших осіб;

- виступає одним із правових засобів досягнення і закріплення цілей покарання, оскільки є своєрідним нагадуванням про минуле і застереженням про можливе настання певних наслідків у майбутньому [1, с. 21–22].

У КК інституту судимості присвячений окремий розділ Загальної частини, який так і називається «Судимість». Особливості погашення та зняття судимості осіб, які вчинили злочини у віці до 18 років, знайшли відображення в іншому розділі – «Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх». Поняття судимості на законодавчому рівні не закріплено.

Пленум Верховного Суду України у п. 1 постанови «Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості» від 26 грудня 2003 р. № 16 визначає: «... Судимість є правовим станом особи, який виникає у зв'язку з її засудженням до кримінального покарання і за зазначених у законі умов тягне настання для неї певних негативних наслідків...» [2].

Строк, як зазначалось раніше, – це суттєва ознака судимості і є не чим іншим, як способом застосування часу для правового регулювання.

Відповідно до тлумачного словнику сучасної української мови «строк – це встановлений, визначений для кого-, чого-небудь відрізок часу, відрізок часу взагалі» [3, с. 1404].

В. В. Луць визначає правовий строк як «час, з настанням або закінченням якого пов'язана та чи інша подія чи дія (бездіяльність), що мають юридичне значення» [4, с. 40].

А. А. Шайковський розглядає строки з об'єктивної та суб'єктивної сторін. З об'єктивної сторони «строк – це чітко виражена складова загального часу», із суб'єктивної – «вольова діяльність суб'єктів, спрямована на регулювання правових норм (обмеження у часі), в контексті виміру об'єктивного часу» [5, с. 159].

Строки в кримінальному праві – це різновид правового часу, які у своєму існуванні повністю абстрагуються від філософської категорії часу і є проміжками часу, з якими закон пов'язує початок, реалізацію і закінчення кримінально-правових відносин [6, с. 99].

У науці кримінального права існують різні точки зору з приводу розуміння строку погашення або зняття судимості. «Строк погашення або зняття судимості – це своєрідний проміжок часу перевірки досягнення і – головне – закріплення цілей кримінальної відповідальності» [1, с. 97].

Існує також точка зору, згідно з якою впродовж строку судимості особа, яка має незняту або непогашену судимість, у специфічній формі продовжує відповідати за вчинений злочин [7, с. 13].

Із перебігом певних строків судимість погашається. Погашення судимості є типовим і найбільш поширеним способом її припинен-

ня. У науковій літературі існують різні визначення погашення судимості. На думку В. В. Голіни, «погашення судимості – це припинення стану судимості осіб унаслідок самого закону при дотриманні певних, ним передбачених, умов у всіх засуджених, крім осіб, позбавлених волі довічно» [1, с. 77]. С. О. Муратова визначає погашення судимості як «автоматичне, без спеціального рішення суду, припинення стану судимості особи, зумовленого фактом засудження її вироком суду за вчинення злочину до певного виду та міри покарання, пов'язаного з реальним його відбуттям, і полягає у звільненні (позбавленні) її від обмежень кримінально-правового чи іншого правового характеру за умов спливу строків, установлених законом, і не вчинення судимою особою протягом цих строків нового злочину, та за наявності інших умов, установлених кримінальним законом» [8, с. 266].

Стаття 90 КК установлює правила обчислення строків погашення судимості. Строки погашення судимості обчислюються із дня відбуття основного і додаткового покарання. До строку погашення судимості зараховується час, протягом якого вирок не було виконано, якщо при цьому давність виконання вироку не переривалася (маються на увазі диференційовані строки давності виконання вироку, передбачені в ст. 80 КК). Якщо особу було достроково звільнено від відбування покарання, тобто до завершення строків відбуття покарання, призначеного вироком суду, то строк погашення судимості обчислюється із дня дострокового звільнення її від відбування покарання (основного та додаткового). Якщо невідбуту частину покарання було замінено більш м'яким покаранням, то строк погашення судимості обчислюється із дня відбуття більш м'якого покарання (основного та додаткового).

Якщо особа, що відбула покарання, до закінчення строку погашення судимості вчинить новий злочин, перебіг строку погашення судимості переривається і обчислюється спочатку. Строки погашення судимості обчислюються окремо за кожний злочин: за перший та наступний злочини, тобто вони не складаються і не поглинаються один одним. Таким чином, обов'язковою умовою по-

гашення судимості є те, що перебіг строку погашення судимості не повинен перериватися.

Строк погашення судимості починає перебіг із наступного дня після закінчення відбуття покарання. *Наприклад, вироком Ленінського районного суду м. Полтави від 30 листопада 2016 р. особу засуджено до 3 років 9 місяців позбавлення волі. Строк відбуття покарання рахувати з моменту затримання, тобто з 30 листопада 2016 р. Покарання у виді позбавлення волі буде відбуте засудженим 31 серпня 2020 р. Строк погашення судимості розпочнеться з 1 вересня 2020 р. і закінчиться 1 вересня 2023 р. Починаючи з 2 вересня 2023 р. судимість вважатиметься погашеною, а вказана особа такою, що не має судимості [9].*

Якщо особі, крім основного покарання, призначено ще і додаткове, то судимість поширюється на виконання основного і додаткового покарання. Погашення судимості в такому разі починає перебіг після спливу останнього дня відбування додаткового покарання.

Строки погашення судимості є диференційованими залежно від ступеня тяжкості злочину (ст. 12 КК), виду покарання та строку (міри) покарання:

– стосовно осіб, засуджених до основного покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян, позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт або арешту, – один рік (п. 5 ст. 89 КК);

– стосовно осіб, засуджених за злочин невеликої тяжкості до позбавлення волі, а також засуджених до обмеження волі, – два роки (п. 6 ст. 89 КК);

– стосовно осіб, засуджених за злочин середньої тяжкості до позбавлення волі або основного покарання у виді штрафу, – три роки (п. 7 ст. 89 КК);

– стосовно осіб, засуджених за тяжкий злочин до позбавлення волі або основного покарання у виді штрафу, – шість років (п. 8 ст. 89 КК);

– стосовно осіб, засуджених за особливо тяжкий злочин до позбавлення волі або основного покарання у виді штрафу, – вісім років (п. 9 ст. 89 КК).

Схематично це виглядає так:

	Злочини невеликої тяжкості	Злочини середньої тяжкості	Тяжкі злочини	Особливо тяжкі злочини
Максимальний строк покарання	2 роки	5 років	10 років	Понад 10 років або довічне позбавлення волі
Строк погашення судимості	1 або 2 роки	3 роки	6 років	8 років

Як бачимо, один рік – це мінімальний строк, протягом якого можна переконатися у виправленні засудженого, а вісім років є максимальним. Окрім цього, спостерігаємо, що для злочинів невеликої тяжкості строк погашення судимості може перевищувати розмір призначуваного покарання, відносно інших категорій злочинів, навпаки, строк покарання перевищує строк погашення судимості.

У науці висловлюються думки з приводу доцільності встановлення в законі строку погашення судимості, який був би рівний (або максимально наближений) строку фактично відбутого покарання у виді позбавлення волі [10, с. 57]. Так, дійсно, строки, протягом яких погашається судимість, повинні залежати від виду і тривалості покарання: чим суровіше відбуде покарання, тим довший строк погашення судимості.

Також ст. 89 КК передбачає певні особливості щодо строків погашення судимості залежно від категорій засуджених. До таких, що не мають судимості, належать:

1) особи, засуджені відповідно до статті 75 КК, якщо протягом іспитового строку вони не вчинять нового злочину і якщо протягом зазначеного строку рішення про звільнення від відбування покарання з випробуванням не буде скасоване з інших підстав, передбачених законом. Якщо строк додаткового покарання перевищує тривалість іспитового строку, особа визнається такою, що не має судимості, після відбуття цього додаткового покарання;

2) жінки, засуджені відповідно до статті 79 КК, якщо протягом іспитового строку вони не вчинять нового злочину і якщо після закінчення цього строку не буде прийняте рішення про направлення для відбування покарання, призначеного вироком суду. Якщо засуджена не була звільнена від додаткового покарання і його строк перевищує тривалість іспитового строку, то жінка визнається такою, що не має судимості, після відбуття цього додаткового покарання;

4) особи, які відбули покарання у виді службового обмеження для військовослужбовців або тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців чи достроково звільнені від цих покарань, а також військовослужбовці, які відбули покарання на гауптвахті замість арешту;

5) особи, засуджені до основного покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт або арешту, якщо вони протягом року з дня відбуття покарання (основного та додаткового) не вчинять нового злочину;

6) особи, засуджені до обмеження волі, а також засуджені за злочин невеликої тяжкості до позбавлення волі, якщо вони протягом двох років з дня відбуття покарання (основного та додаткового) не вчинять нового злочину;

7) особи, засуджені до позбавлення волі або основного покарання у виді штрафу за злочин середньої тяжкості, якщо вони протягом трьох років з дня відбуття покарання (основного та додаткового) не вчинять нового злочину;

8) особи, засуджені до позбавлення волі або основного покарання у виді штрафу за тяжкий злочин, якщо вони протягом шести років з дня відбуття покарання (основного та додаткового) не вчинять нового злочину;

9) особи, засуджені до позбавлення волі або основного покарання у виді штрафу за особливо тяжкий злочин, якщо вони протягом восьми років з дня відбуття покарання (основного та додаткового) не вчинять нового злочину.

Слід зазначити, що ст. 89 КК «Строки погашення судимості» охоплює абсолютно всі злочини – як умисні, так і необережні. Фор-

ма вини при цьому значення не має. Доцільно було б указану статтю доповнити пунктом про строки погашення судимості щодо категорії осіб, засуджених за вчинення необережних злочинів. Для осіб, які вчинили злочини з необережності, судимість має погашатися відразу після відбуття покарання (основного і додаткового), або ж необхідно передбачити більш короткі строки погашення судимості, ніж існуючі. Як приклад можна навести досвід існування такої норми в кримінальному законодавстві іншої країни. Так, у п. 1 ч. 1 ст. 97 КК Республіки Білорусь зазначено: особа, засуджена за злочин, вчинений з необережності, має судимість лише в період відбування основного і додаткового покарання [11, с. 225–226].

Таким чином, строк погашення судимості – це передбачений кримінальним законодавством певний проміжок часу, який починає перебіг із наступного дня після відбуття покарання (основного та додаткового) і закінчується в останній день перебігу цього строку.

Законом передбачена можливість і дострокового зняття судимості, тобто до закінчення строків погашення судимості. Є. О. Письменський зняття судимості визначає «як форму дострокового припинення судимості в судовому порядку, яка є заохочувальною реакцією держави на бездоганну поведінку особи, котра має судимість» [12, с. 16]. В. В. Голіна зазначає, що «зняття судимості – це її анулювання судом, тобто мова йде про дострокове припинення – до закінчення строку погашення судимості (ст. 91, ч. 3 ст. 108) – стану судимості особи, яка звернулася з такою заявою до суду...» [1, с. 78]. Дострокове зняття судимості можливе лише щодо осіб, які відбули покарання у виді позбавлення волі та обмеження волі. При цьому не має значення, чи повністю було відбуте призначене покарання або особа відбула його частково, будучи звільненою достроково з підстав, передбачених законом. Особи, які відбули інші покарання, не мають права на дострокове зняття судимості.

Зняття судимості можливе після спливу не менше половини строку погашення судимості, встановленого законом. КК передбачає і вимоги щодо поведінки особи, яка претендує на зняття судимості. Ця особа повинна довести своє виправлення зразковою поведінкою і сумлінним ставленням до праці протягом усього відбутого строку погашення судимості. На відміну від погашення, зняття судимості

відбувається не автоматично. Судимість вважається знятою з моменту набрання чинності відповідною постановою суду. *Наприклад, вироком Зарічного районного суду м. Суми від 15 квітня 1999 р. особу було засуджено за ч. 5 ст. 185, ч. 2 ст. 366, ч. 2 ст. 358 КК до 10 років позбавлення волі з конфіскацією особистого майна та заборону займати керівні посади протягом 3 років. Із 10 березня 1998 р. по 02 лютого 2005 р. засуджений відбував призначене судом покарання. Постановою Конотопського міськрайонного суду Сумської області від 26 січня 2005 р. не відбутий строк покарання 3 роки 1 місяць та 14 днів позбавлення волі було замінено на 2 роки виправних робіт з відрахуванням 20% заробітку на користь держави. Термін відбування покарання закінчився 26 січня 2007 р. Згідно з п. 2 ст. 91 КК зняття судимості допускається лише після закінчення не менш, як половини строку погашення судимості, зазначеного у статті 89 КК. Відповідно до п. 8 ст. 89 КК особи, засуджені до позбавлення волі або основного покарання у виді штрафу за тяжкий злочин, якщо вони протягом шести років із дня відбуття покарання (основного та додаткового) не вчиняють нового злочину, визнаються такими, що не мають судимості. Перебіг строку погашення судимості почався з 27 січня 2007 р. і станом на 12 серпня 2011 р. становив 4 роки 6 місяців, що перевищує половину строку необхідного для погашення судимості. Оскільки особа після звільнення з місяць позбавлення волі стала на шлях виправлення, працевлаштувалася, за місцем проживання характеризувалася з позитивної сторони, сумлінно ставилася до праці, ніяких порушень не допускала, з дня її звільнення пройшло більше половини строку погашення судимості, передбаченого п. 8 ст. 89 КК, суд 12 серпня 2011 р. постановив достроково зняти з особи судимість за вироком Зарічного районного суду м. Суми від 15 квітня 1999 р. [13].*

Засудженим надано право на власний розсуд подавати клопотання про дострокове зняття судимості. Головною умовою при цьому є закінчення не менш як половини строку погашення судимості, зазначеного у ст. 89 КК. Із повторним клопотанням особа, якій у знятті судимості було відмовлено, може звернутися по спливу року із дня винесення рішення про відмову (ч. 6 ст. 539 Кримінально процесуального кодексу України).

Отже, строк зняття судимості можна визначити як своєрідний проміжок часу, який починає свій перебіг із наступного дня після відбуття покарання (основного та додаткового) і закінчується з моменту набрання чинності відповідною постановою суду.

Викладене дозволяє зробити низку узагальнень:

Судимість – це самостійний строковий інститут Загальної частини КК, що полягає в засудженні особи за вчинення нею злочину вироком суду з призначенням покарання. Єдиною вимогою до поведінки особи в період судимості є невчинення нового злочину.

Судимість включає такі періоди: 1) період відбування основного покарання (у разі якщо покарання з яких-небудь причин не зверталося до виконання, до строку погашення судимості зараховується час, протягом якого вирок не було виконано, якщо при цьому давність виконання вироку не переривалася (маються на увазі диференційовані строки давності виконання вироку, передбачені в ст. 80 КК України); 2) період відбування додаткового покарання; 3) період від закінчення відбування покарання до погашення судимості.

Строк погашення судимості – це передбачений кримінальним законодавством певний проміжок часу, який починає перебіг із наступного дня після відбуття покарання (основного та додаткового) і закінчується в останній день перебігу цього строку. Єдиною умовою погашення судимості є закінчення встановлених у кримінальному законі строків.

Строк зняття судимості – це своєрідний проміжок часу, який починає свій перебіг із наступного дня після відбуття покарання (основного та додаткового) і закінчується з моменту набрання чинності відповідною постановою суду. Умови зняття судимості: 1) особа відбула покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі; 2) закінчення не менше половини строку погашення судимості, зазначеного у ст. 89 КК; 3) зразкова поведінка і сумлінне ставлення до праці.

Перелік літератури:

1. Голіна В. В. Судимість: монографія. Харків: Харків юрид., 2006. 384 с.

2. Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.12.2003 р. № 16. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0016700-03> (дата звернення: 14.09.2017).
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і головн. ред. : В. Т. Бусел. Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
4. Луць В. В. Сроки в гражданских правоотношениях. *Правоведение*, 1989. № 1. 119 с.
5. Шайковський А. А. Визначення юридичної природи темпоральної структури правового часу. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*: зб. наук. ст. Вип. 32. Івано-Франківськ, 2013. С. 156–163.
6. Нікітіна А. О. Основні ознаки, функції та значення строків у кримінальному праві. *Реформування законодавства України та розвиток суспільних відносин в Україні: питання взаємодії*: матеріали міжн. наук.-практ. конф., м. Ужгород, 21–22 квітня 2017 р. Ужгород, 2017. С. 96–99.
7. Степаненко М. В. Судимость и её правовые последствия (спорные и нерешенные вопросы): автореф. дис. канд. юрид. наук. Москва, 1984. 23 с.
8. Муратова С. О. Погашення судимості. *Часопис Київського університету права*. 2015. № 1. С. 265–270.
9. Єдиний державний реєстр судових рішень. Справа № 553/3728/16-к. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/63061823> (дата звернення 14.09.2017).
10. Зельдов С. И. Правовые последствия освобождения от отбывания наказания. Некоторые актуальные проблемы. Москва: Изд-во ВНИИ МВД СССР, 1981. 112 с.
11. Научно-практический комментарий к Уголовному кодексу Республики Беларусь / под общ. ред. А. В. Баркова, В. М. Хомича. Минск: ГИУСТ БГУ, 2007. 1004 с.
12. Письменський Є. О. Інститут судимості в кримінальному праві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2009. 22 с.
13. Єдиний державний реєстр судових рішень. Справа № 2002/5–67/11. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/52839406> (дата звернення 14.09.2017).

Транслітерація переліку літератури:

1. Holina V. V. (2006) *Sudymit: monohrafiia*. Kharkiv: Kharkiv yurydychnyi [in Ukrainian].

2. Pro praktyku zastosuvannya sudamy Ukrainy zakonodavstva pro pohashennia i zniattia sudymosti: postanova Plenumu Verkhovnoho Sudu Ukrainy vid 26.12.2003 r. № 16. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0016700-03> [in Ukrainian].

3. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy (z dod. i dopov.) / uklad. i holovn. red. : V. T. Busel (2005). Irpin: VTF «Perun» [in Ukrainian].

4. Luts V. V. (1989) Sroky v hrazhdanskykh pravootnosheniakh. *Pravovedenye – Jurisprudence*. № 1. 119 [in Russian].

5. Shaikovskiy A. A. (2013) Vyznachennia yurydychnoi pryrody temporalnoi struktury pravovoho chasu. *Aktualni problemy vdoskonalennia chynnoho zakonodavstva Ukrainy – Actual problems of improving the current legislation of Ukraine*, issue 32. Ivano-Frankivsk. 156–163 [in Ukrainian].

6. Nikitina A. O. (2017) Osnovni oznaky, funktsii ta znachennia strokiv u kryminalnomu pravi. *Reformuvannya zakonodavstva Ukrainy ta rozvytok suspilnykh vidnosyn v Ukraini: pytannia vzaïemodii*: proceedings of the Scientific and Practical Conference. Uzhhorod. 96–99. [in Ukrainian]

7. Stepanenko M. V. (1984) Sudimost i pravovyie posledstviya (spornyie i nereshennyye voprosy). *Extended abstract of candidate's thesis*. Moscow [in Russian]

8. Muratova S. O. (2015) Pohashennia sudymosti. *Chasopys Kyïvskoho universytetu prava – Journal of the Kyiv University of Law*. № 1. 265–270. [in Ukrainian]

9. Iedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. Sprava № 553/3728/16-k. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/63061823>.

10. Zeldov S. Y. (1981) Pravovyie posledstviya osvoboïdeniya ot otbyvaniya nakazaniya. Nekotorye aktualnyie problemy. Moscow: VNYI MVD SSSR [in Russian].

11. Nauchno-praktycheskyi kommentaryi k Uholovnomu kodeksu Respublyky Belarus / pod obshch. red. A. V. Barkova, V. M. Khomycha (2007). Mynsk: HYUST BHU [in Belarus].

12. Pysmenskyi Ye. O. (2009) Instytut sudymosti v kryminalnomu pravi Ukrainy. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].

13. Iedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. Sprava № 2002/5-67/11. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/52839406>.

Нікітіна А. О. Строки в інституті судимості

У статті розглядаються питання застосування строків в інституті судимості, а саме строки погашення судимості та строки її зняття. Наведені

різні точки зору з приводу розуміння їх сутності. З урахуванням аналізу чинного законодавства та на основі дослідження існуючих наукових поглядів зроблені власні висновки стосовно строків погашення та зняття судимості. Значну увагу приділено особливостям їх обчислення. Пропонується передбачити більш короткі строки погашення судимості щодо осіб, які вчинили злочини з необережності.

Ключові слова: строки, судимість, строки погашення судимості, строки зняття судимості.

Никитина А. А. Сроки в институте судимости

В статье рассматриваются вопросы применения сроков в институте судимости, а именно сроки погашения судимости и сроки ее снятия. Приведены разные точки зрения по поводу понимания их сущности. На основе действующего законодательства исследования существующих научных взглядов, сделаны собственные выводы относительно сроков погашения и снятия судимости. Значительное внимание уделено особенностям их исчисления. Предлагается предусмотреть более короткие сроки погашения судимости в отношении лиц, совершивших преступление по неосторожности.

Ключевые слова: сроки, судимость, сроки погашения судимости, сроки снятия судимости.

Nikitina A. O. Terms at the institute of conviction

The article deals with the application of terms in the institute of conviction, namely, the terms of redemption of a conviction and the terms of its withdrawal. There are different views on the understanding of their essence. Based on the current legislation, research of existing scientific views, we made our own conclusions regarding the terms of repayment and removal of criminal records. Considerable attention is paid to the peculiarities of their calculation. It is proposed to provide for shorter terms of redemption of a conviction in respect of persons who committed a crime through negligence.

Key words: terms, conviction, the terms cancelation of conviction, terms of dismissal of conviction.

*Рекомендовано до опублікування на засіданні сектору кримінально-правових проблем боротьби зі злочинністю НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України (протокол № 10 від 18.10.2017 р.).
Рецензент – к.ю.н., доц. Р. С. Орловський.*